

такому підході фактичні показники фінансового плану за розділом «Інвестиційна діяльність підприємства» будуть виконуватися, і, як наслідок, підвищиться ефективність використання ресурсів підприємств портової діяльності.

Список використаних джерел:

1. Ширяєва Л.В., Онешко С.В., Кузнецова Г.А. До питання підвищення ефективності використання гідротехнічних споруд підприємств портової діяльності. *Розвиток методів господарювання та управління на транспорті*. 2018. № 4(65). С. 97-111.
2. Офіційний сайт ДП «Адміністрація морських портів України». URL: <http://uspa.gov.ua>
3. Про затвердження Порядку складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки: Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України № 205 від 2 березня 2015 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0300-15>
4. Онешко С.В., Кукшинова О.О. Економіко-правові аспекти формування доходів підприємств портової діяльності. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2018. № 64. С. 300-310.
5. Офіційний сайт Міністерство інфраструктури України: Звіти про виконання фінансового плану підприємств за 2018 рік та пояснювальні записки до них. URL: <https://mtu.gov.ua/news/29813.html?PrintVersion>

Головко Р.А.

аспірант,

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

РОЛЬ КООПЕРАЦІЇ У РОЗВИТКУ ФЕРМЕРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА

Однією з характерних рис сучасного етапу розвитку економічних відносин в агропромисловому виробництві країни є створення різних форм кооперації. Кооперація дозволяє організувати крупне виробництво, концентруючи його засоби в певних масштабах і просторових межах. При кооперації собівартість одиниці продукції знижується, оскільки основний та обіговий капітал застосовується спільно і розподіляється на більшу масу виробленої продукції. Саме поділ праці зумовлює спеціалізацію виробництва і є основою розвитку суспільного поділу праці. Розвиток спеціалізації виробництва зумовлює необхідність кооперування

підприємств, а кооперування, в свою чергу, впливає на подальший розвиток спеціалізації та визначає її форми [1].

Фермерські господарства, які мають невеликі розміри, не можуть здійснювати високоефективне виробництво та переробку сільськогосподарської продукції, забезпечувати сервісне обслуговування. високоефективне виробництво забезпечується комплексною механізацією і автоматизацією. Кооперування фермерів дасть змогу організувати саме таке виробництво. Сільськогосподарські кооперативи можуть займатися будь-якою діяльністю, пов'язаною з виробництвом і збутом сільськогосподарської продукції членів кооперативу; збиранням урожаю, консервуванням, сушінням, переробкою, пакуванням, зберіганням, навантаженням, відправленням, страхуванням або використанням сільськогосподарської продукції; з виробництвом і реалізацією побічної сільськогосподарської продукції; із закупівлею, виробництвом, продажем або постачанням членам кооперативу машин, обладнання, продовольства; фінансуванням цих видів діяльності.

Загальноприйнятими принципами кооперування є такі: а) власністю володіють члени-користувачі; б) управління здійснюється за принципом: один член кооперативу – один голос; в) функціонування кооперативу повинно давати доходи, які дорівнюють витратам або в незначній мірі перевищують їх; г) дивіденди на капітал членів кооперативу обмежені; д) професійна підготовка є обов'язковою вимогою для члена кооперативу. З метою ефективного розвитку кооперативу одержані ним доходи оподатковуються лише після їх розподілу між членами кооперативу [3].

Кооперативи повинні створюватися не лише у сфері виробництва, переробки, постачання та збуту, а й у сфері кредитування та страхування. Існуюча кредитна система не фінансує малі, часом збиткові підприємства. Самі умови кредитування, високі процентні ставки непосильні для сільгоспвиробників. Для стабілізації та подальшого піднесення аграрної сфери необхідно створювати систему сільськогосподарської кредитної кооперації, яка б підвищила доступність кредитних коштів. Метою кредитних кооперативів повинно бути взаємне кредитування пайовиків, якими можуть бути на добровільних засадах фізичні й юридичні особи, що функціонують в аграрній сфері з різними формами власності.

Для організації оптимальних високоефективних виробництв фермери можуть об'єднувати земельні ділянки, що забезпечить їх раціональні розміри й ефективне застосування сівозмін і технічних засобів; створювати спільні раціональних розмірів тваринницькі ферми, щоб досягти високої

ефективності галузі; організовувати переробні цехи та підприємства; закуповувати необхідні технічні засоби та створювати пункти з їх використання для виконання окремих сільськогосподарських робіт; спеціалізуватися на виробництві частини продукції в єдиному технологічному циклі: одні вирощують молодняк тварин (телят, поросят), інші відгодовують їх, одні вирощують насіння, племінний молодняк, тварин, інші їх закуповують. Все це вимагає взаємовигідної побудови економічних відносин між фермерськими господарствами. Основна умова такої кооперації – забезпечити одержання кожним її членом прибутків залежно від вкладеного капіталу та живої праці.

Досвід західних країн показує, що в період економічних спадів, криз фермери активніше вкладають кошти в кооперацію, щоб не звертатися до послуг приватних компаній і цим захистити себе від ринкової кон'юнктури. У скрутних умовах господарювання фермери об'єднуються у формальні та неформальні кооперативи, товариства, асоціації. Кооперативний рух у Швеції, Данії, Норвегії, Фінляндії, Нідерландах та Японії характеризується майже 100-відсотковим охопленням сільськогосподарського населення. У Франції, Бельгії, Німеччині кооперативи об'єднують не менше 80% усіх сільськогосподарських підприємств, у США, Канаді, Австралії – понад 60% фермерських господарств. У країнах Європи через систему сільськогосподарських кооперативів реалізується до 80% продукції фермерів і забезпечується більше половини постачання засобів виробництва для сільського господарства [2]. У таких розвинених країнах, як Німеччина, Франція, США, Велика Британія та Канада, від 20 до 70% фермерських господарств охоплено різними формами кооперування для придбання й спільного використання й обслуговування техніки [4]. У країнах Європи багато фермерських господарств є одночасно членами 5-7 кооперативних об'єднань [5].

Фактично робота по створенню й розвитку кооперативного руху в Україні продовжується. Держава повинна забезпечити надання податкових пільг новим кооперативам, дбати про розвиток інфраструктури села, захищати ефективно працюючого вітчизняного товаровиробника і забезпечувати бажаний рівень конкуренції на сільськогосподарських ринках.

Оцінюючи розвиток сучасного фермерського виробництва, можна стверджувати, що воно має стати ефективною формою сільськогосподарського виробництва країни. Не дивлячись на всі суб'єктивні й об'єктивні труднощі, фермерські господарства знайшли свою економічну нішу в аграрному секторі економіки країни і, як будь-яка форма

господарювання, ці підприємства вимагають подальшого вивчення і обґрунтування перспектив їх розвитку.

Список використаних джерел:

1. Амосов О.Ю. Фермерство як форма підприємництва в аграрній сфері / О.Ю. Амосов // Економіка АПК. – 2008. – № 8. – С. 4-6.
2. Вініченко І.І. Регіональний аспект розвитку фермерства / І.І. Вініченко // Ефективна економіка. – 2012. – № 3. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua>
3. Зіновчук В.В. Організаційні основи сільськогосподарського кооперативу. Вид. друге: доп. і перероб. / Зіновчук В.В. – К.: Логос, 2001. – 380 с.
4. Макаренко П.М. Фермерство України у контексті тенденцій розвитку світового сільського господарства / П.М. Макаренко, Л.Л. Мельник // Економіка АПК. – 2008. – № 3. – С. 145-152.
5. Ушкаренко Ю.В. Підвищення ефективності діяльності фермерських господарств на основі кооперації / Ю.В. Ушкаренко // Агросвіт. – 2011. – № 13-14. – С. 3-7.

Ковальська О.В.

студентка,

Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКИХ ПРОЦЕСІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Сучасна економіка формує нові вимоги до організації управлінських процесів діяльності підприємств та їхніх працівників. Ці вимоги диктуються не тільки могутньою ринковою конкуренцією і високими стандартами якості товарів, що випускаються підприємствами, а й необхідністю гнучкої реакції на ринку на виробничі ситуації, які швидко змінюються.

Управлінська діяльність є одним із найважливіших чинників функціонування й розвитку підприємства. Ця діяльність постійно вдосконалюється відповідно до об'єктивних вимог виробництва та реалізації товарів, складності господарських зв'язків, підвищення ролі споживача у формуванні техніко-економічних та інших параметрів продукції.

Управління організацією постає у вигляді процесу здійснення певного типу взаємопов'язаних дій щодо формування та використання ресурсів організації для досягнення своїх певних цілей. В.Р. Веснін підкреслює, що управління як діяльність реалізується в сукупності управлінських процесів,